

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2. Vtrum fuerit conueniens, quòd eis videntibus resurgeret.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

ARTICVLVS II.

Vtrum fuisset conueniens, quod discipuli viderent Christum resurgere.

AD SECUNDVM sic proceditur. Videtur conueniens fuisse, quod discipuli viderent Christum resurgere. Ad discipulos enim pertinebat resurrectionem Christi testificari, secundum illud Act. 4. Virtute magna reddebant Apostoli testimonium resurrectionis Iesu Christi domini nostri: sed certissimum est testimonium de visu, ergo conueniens fuisse, ut ipsam resurrectionem Christi viderent.

¶ 2 Præ. Ad certitudinem fidei habendam, discipuli accesserunt Christi videntibus, secundum illud Act. 1. Videntibus illis, eleuatus est; sed similiter oportet de resurrectione Christi certam fidem habere, ergo videtur quod discipulis videntibus, debuerit Christus resurgere.

¶ 3 Præ. Resurrectio Lazari, quædam indicium fuit futuræ resurrectionis Christi; sed discipulis videntibus, Dominus Lazarum suscitauit, ergo videtur quod etiam Christus resurgere debuerit, discipulis videntibus.

SED CONTRA est, quod dicitur Marc. vii. Resurgens dominus mane prima sabbathi, apparuit primo Mariæ Magdalene: sed Maria Magdalena non vidit eum resurgere; sed cum eum quæreret in sepulchro, audiuit ab angelo, Surrexit, non est hic, ergo nullus vidit eum resurgere.

RESPON. Dicendum, quod sicut dicit Apostolus Rom. decimotertio, quæ a Deo sunt, ordinata sunt: est autem hic ordo diuinitus institutus, vt ea, quæ supra homines sunt, hominibus per angelos reuelentur, vt patet per Dion. 4. cap. cæl. hier. Christus autem resurgens non rediit ad vitam communiter hominibus notam, sed ad vitam quandam immortalẽ & Deo conformem, secundum illud Roma. 6. Quod enim viuit, viuit Deo: & ideo ipsa Christi resurrectio nõ debuit immediate ab hominibus videri, sed eis ab angelis nuntiari. Vnde Hilarius dicit super Matth. 1. quod ideo angelus prior resurrectionis est index, vt quodam famulatu paternæ uoluntatis resurrectio nuntiaretur.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Apostoli potuerunt testificari Christi resurrectionem, etiã de visu, quia Christum post resurrectionem uiuentem, oculata fide viderunt, quem mortuum sciuerant: sed sicut ad visionem beatam peruenitur per auditum fidei, ita ad visionem Christi resurgentis, perueniunt homines per ea, quæ prius ab angelis audierunt.

AD SECUNDVM dicendum, quod ascensio Christi quantum ad terminum a quo, non transcendebat hominum eõem notitiam: sed solum quantum ad terminum ad quẽ: & ideo discipuli potuerunt videre ascensionem Christi, quantum ad terminum a quo, id est secundum quod eleuabatur a terra: non autem viderunt ipsam, quantum ad terminum ad quem, quia non videntur quomodo recipretur in celo: sed resurre-

ctio Christi transcendebat communem notitiam, & quantum ad terminum a quo, secundum quod anima rediit ab inferis, & corpus de sepulchro clauso exiuit: & quantum ad terminum ad quem, secundum quod est adeptus vitam gloriosam & ideo non debuit resurrectio fieri sic, quod ab homine uideretur.

AD TERTIUM dicendum, quod Lazarus resuscitatus est, vt rediret ad vitam, quam prius habuerat, quæ communem notitiam hominum non transcendit: & ideo non est similis ratio.

ARTICVLVS III.

Vtrum Christus post resurrectionem debuerit continue cum discipulis conuersari.

AD TERTIUM sic proceditur. Videtur, quod Christus post resurrectionem debuerit continue cum discipulis conuersari. Ad hoc enim discipulis post resurrectionem apparuit, ut eos de fide resurrectionis certificaret, & consolationem perturbatis afferret, secundum illud Io. 20. Gauisi sunt discipuli uiso domino: sed magis iustent certificati & consolati, si eis continue suam presentiam exhibuisset, ergo uidetur, quod continue cum eis debuerit conuersari.

¶ 2 Præ. Christus resurgens a mortuis, non statim ascendit in cælum, sed post dies quadraginta, ut habetur Act. 1. Illo autem tempore intermedio, in nullo alio loco potuit conuenientius esse, quam ubi discipuli eius erant pariter congregati, ergo uidetur, quod continue cum eis conuersari debuerit.

¶ 3 Præ. Ipso die resurrectionis dominicæ, quinquies Christus apparuisse legitur, ut Aug. 8. dicit in lib. de consensu euangelistarum. Primò quidem, mulieribus, ad monumentum. Secundo, eisdem egredientibus a monumento in itinere. Tertio, Petro. Quarto, duobus discipulis euntibus in castellum. Quinto, pluribus in Hierusalem, ubi non erat Thomas, ergo etiam uidetur quod & alijs diebus ante suam ascensionem, ad minus pluries debuerit apparere.

¶ 4 Præ. Dominus ante passionem eis dixerat Mat. 26. Postquam resurrexero, præcedam uos in Galilæam, quod etiam angelus & ipsemet Dominus post resurrectionem mulieribus dixit: & tamen antea in Hierusalem ab eis uisus est, & ipso die resurrectionis, ut dictum est, & etiam die octauo, ut legitur Ioan. 20. non ergo uidetur, quod conuenienti modo post resurrectionem cum discipulis fuerit conuersatus.

SED CONTRA est, quod Io. 20. dicitur, quod post dies octo, Christus discipulis apparuit, non ergo continue conuersabatur cum eis.

RESPON. Dicendum, quod circa resurrectionem Christi duo erant discipulis declaranda, scilicet ipsa ueritas resurrectionis, & gloria resurgentis. Ad ueritatem autem resurrectionis manifestandam, sufficit quod pluries eis apparuit, & cum eis familiariter est locutus, & comedit

Super quæst. quinquagesimam articulum tertium.

Titulus clarus

In corpore una conclusio. Christus post resurrectionem non debuit continue cum discipulis conuersari. Probatur: Duo erant discipulis declaranda, scilicet ueritas resurrectionis & gloria resurgentis: sed prima non exigebat continuam conuersationem: secunda autem nocere poterat continua conuersatio, ergo. Minor declaratur littera quod ad singulas partes.

Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

Minor declaratur littera quod ad singulas partes. Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

¶ 3 Præ. Ipso die resurrectionis dominicæ, quinquies Christus apparuisse legitur, ut Aug. 8. dicit in lib. de consensu euangelistarum. Primò quidem, mulieribus, ad monumentum. Secundo, eisdem egredientibus a monumento in itinere. Tertio, Petro. Quarto, duobus discipulis euntibus in castellum. Quinto, pluribus in Hierusalem, ubi non erat Thomas, ergo etiam uidetur quod & alijs diebus ante suam ascensionem, ad minus pluries debuerit apparere.

¶ 4 Præ. Dominus ante passionem eis dixerat Mat. 26. Postquam resurrexero, præcedam uos in Galilæam, quod etiam angelus & ipsemet Dominus post resurrectionem mulieribus dixit: & tamen antea in Hierusalem ab eis uisus est, & ipso die resurrectionis, ut dictum est, & etiam die octauo, ut legitur Ioan. 20. non ergo uidetur, quod conuenienti modo post resurrectionem cum discipulis fuerit conuersatus.

SED CONTRA est, quod Io. 20. dicitur, quod post dies octo, Christus discipulis apparuit, non ergo continue conuersabatur cum eis.

RESPON. Dicendum, quod circa resurrectionem Christi duo erant discipulis declaranda, scilicet ipsa ueritas resurrectionis, & gloria resurgentis. Ad ueritatem autem resurrectionis manifestandam, sufficit quod pluries eis apparuit, & cum eis familiariter est locutus, & comedit

¶ 4 Præ. Dominus ante passionem eis dixerat Mat. 26. Postquam resurrexero, præcedam uos in Galilæam, quod etiam angelus & ipsemet Dominus post resurrectionem mulieribus dixit: & tamen antea in Hierusalem ab eis uisus est, & ipso die resurrectionis, ut dictum est, & etiam die octauo, ut legitur Ioan. 20. non ergo uidetur, quod conuenienti modo post resurrectionem cum discipulis fuerit conuersatus.

SED CONTRA est, quod Io. 20. dicitur, quod post dies octo, Christus discipulis apparuit, non ergo continue conuersabatur cum eis.

RESPON. Dicendum, quod circa resurrectionem Christi duo erant discipulis declaranda, scilicet ipsa ueritas resurrectionis, & gloria resurgentis. Ad ueritatem autem resurrectionis manifestandam, sufficit quod pluries eis apparuit, & cum eis familiariter est locutus, & comedit

medit

Super quæst. quinquagesimam articulum tertium.

Titulus clarus

In corpore una conclusio. Christus post resurrectionem non debuit continue cum discipulis conuersari. Probatur: Duo erant discipulis declaranda, scilicet ueritas resurrectionis & gloria resurgentis: sed prima non exigebat continuam conuersationem: secunda autem nocere poterat continua conuersatio, ergo. Minor declaratur littera quod ad singulas partes.

Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

Minor declaratur littera quod ad singulas partes. Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

Minor declaratur littera quod ad singulas partes. Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

Minor declaratur littera quod ad singulas partes. Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

Minor declaratur littera quod ad singulas partes. Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

Minor declaratur littera quod ad singulas partes. Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

Minor declaratur littera quod ad singulas partes. Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

Minor declaratur littera quod ad singulas partes. Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

Minor declaratur littera quod ad singulas partes. Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

Minor declaratur littera quod ad singulas partes. Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

Minor declaratur littera quod ad singulas partes. Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

Minor declaratur littera quod ad singulas partes. Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

Minor declaratur littera quod ad singulas partes. Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

Minor declaratur littera quod ad singulas partes. Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

Minor declaratur littera quod ad singulas partes. Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

Minor declaratur littera quod ad singulas partes. Et confirmatur auctoritate uerborum Christi in euangelio & expositionis Bedæ, quæ ad hoc tendunt, ut monstrant, quod continua conuersatio cum discipulis, erat de pertinentibus ad uitam mortalem: hoc enim significat Christus dicens, Cum adhuc essem uobiscum.

3. di. 2. q. 2. ar. 5. cor. & di. 22. q. 3. a. 2. q. 3. cor. & Ioan. 20. l. 6. prin. & ca. 21. prin.

fi. 3. cul. 21. fi. li. tom. 4.

argu. præc.